

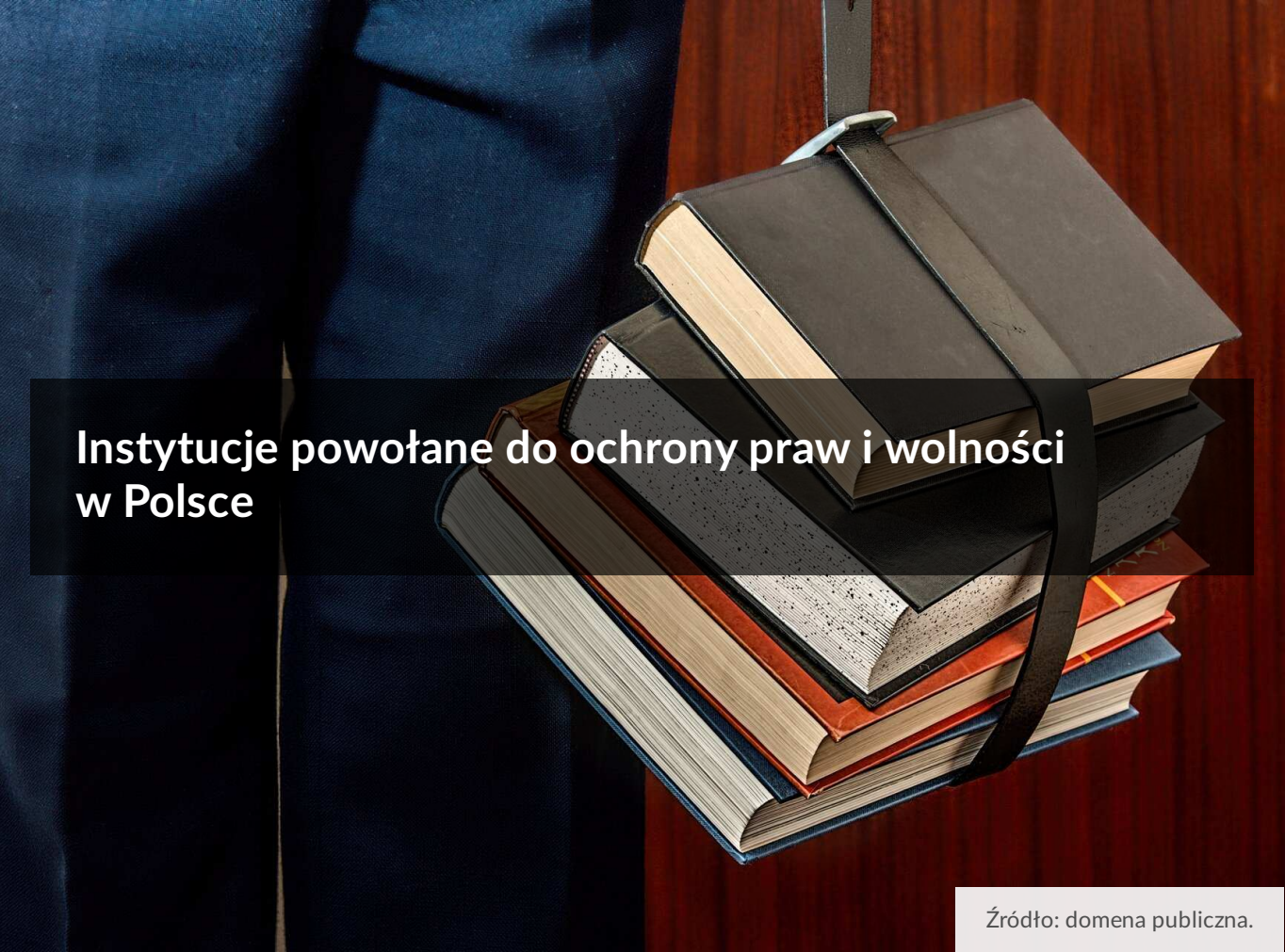
Instytucje powołane do ochrony praw i wolności w Polsce

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Gra interaktywna](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Misja Biura Rzecznika Praw Pacjenta*, dostępny w internecie: rpp.gov.pl [dostęp 28.11.2020 r.].
- Źródło: Elżbieta Rutkowska, *Pierwszy ukarany za prepaidy. Plus zapłaci za blokowanie nadwyżek z kart przedpłaconych*, 11.02.2020 r., dostępny w internecie: serwisy.gazetaprawna.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

- Źródło: *Dane osobowe zwykłe i wrażliwe*, 6.06.2019 r., dostępny w internecie: poradnikprzedsiębiorcy.pl [dostęp 29.07.2020 r.].
- Źródło: oprac. własne.
- Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 29.07.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

Instytucje powołane do ochrony praw i wolności w Polsce

Źródło: domena publiczna.

Materiał jest częścią serii „**Repetytorium**”.

Demokracja definiowana jest jako „rządy ludu”. Jeśli tak, to teoretycznie sam lud powinien dbać o poszanowanie swoich praw i wolności. Jednak od najdawniejszych czasów można zauważyć, że jednostki nie są idealne i często próbują narzucać swoją wolę innym, nawet w imię dobra ludu. Historia pokazuje wiele przykładów nadużywania i łamania praw obywatelskich. Takie działania doprowadziły między innymi do powstania i zwycięstwa ruchów faszystowskich w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Nauczone doświadczeniem społeczeństwa europejskie wprowadziły instytucje broniące praw i wolności obywatelskich, najważniejsze wpisując w swoje konstytucje. Również w Polsce, w Konstytucji z dnia 2 kwietnia 1997 roku, zostały wprowadzone organy kontroli prawa, broniące wolności obywatelskich. Ważne są także rozwiązania ustawowe, wprowadzające ochronę szczególną. Sprawdzisz, w jaki sposób te instytucje funkcjonują w Polsce.

Twoje cele

- Wyjaśnisz, czym są organy kontroli prawa w polskiej konstytucji.
- Ocenisz znaczenie niezależnego sądownictwa dla poszanowania praw i wolności obywatelskich.

- Scharakteryzujesz wpływ organizacji pozarządowych na budowę społeczeństwa obywatelskiego.

Przeczytaj

Ćwiczenia

W powtórkowych lekcjach skupimy się na części poświęconej pytaniom. Odnoszą się one do wielu różnych materiałów źródłowych (nie tylko tekstów oraz ilustracji, ale również map, tabel czy wykresów itp.). Przede wszystkim musisz dokładnie zapoznać się z materiałami źródłowymi, ale także zwrócić uwagę na polecenia. Poniżej przybliżamy, jak rozumieć polecenia w zadaniach różnego typu:

wyjaśnij

twoim zadaniem jest zrekonstruowanie związku przyczynowo-skutkowego, opisanie od początku do końca, o co chodzi i dlaczego;

scharakteryzuj

należy przeanalizować genezę, przebieg oraz konsekwencje danego procesu czy zjawiska, wymieniając uczestników wydarzeń (postacie, organizacje) lub inne istotne elementy;

porównaj

twoim zadaniem jest zestawienie wydarzeń, zachodzących procesów, danych itp. pod kątem występujących między nimi podobieństw oraz różnic;

rozstrzygnij

w tym wypadku oczekiwana odpowiedź jest jedna: „tak” lub „nie” – oczywiście wraz z uzasadnieniem, ale bez formułowania własnych ocen;

rozważ

należy tu sformułować zarówno argumenty, jak i kontrargumenty, czyli „za” i „przeciw”, wartościując słuszność danego rozumowania;

ocen

to polecenie pozwala ci przedstawić własną, subiektywną opinię na temat opisywanych zjawisk i procesów;

każda przedstawiona ocena – o ile będzie dobrze uzasadniona – zostanie uznana, dlatego też kluczową rolę odgrywa umiejętność budowania argumentacji;

udowodnij

w poleceniu tym zawarta jest teza, a twoim zadaniem jest stworzenia krótkiej narracji z podaniem argumentów na rzecz jej prawdziwości;

uzasadnij

zadanie podobne jak powyżej, ale w tym przypadku powinno się określić sposób

rozumowania, który umożliwia postawienie danej tezy;

wykaż

należy tu wykazać prawdziwość lub nieprawdziwość związków przyczynowo-skutkowych, odnoszących się do tezy; podaj, wymień, wskaż – takie polecenia występują w zadaniach półotwartych, w których jest miejsce na twoją odpowiedź; podajesz wtedy pojęcie, nazwę własną (pełną, bez skrótów), imię i nazwisko osoby itp.

Pamiętajcie, że odpowiedź musi odnosić się do źródła – błędem jest bazowanie wyłącznie na swojej wiedzy i zignorowanie podanego źródła. Chodzi bowiem o to, aby osoba odpowiadająca na pytanie umiejętnie połączyła analizę materiału źródłowego z własną wiedzą. Nie bójcie się korzystać z posiadanych informacji i zawsze odwołujcie się do podanych źródeł. Pamiętajcie również o tym, by wczytywać się w polecenia – czasem wiedza własna nie jest potrzebna, czasem tekst to tylko inspiracja, a innym razem należy połączyć wiedzę z interpretacją tekstu.

Instytucje powołane do ochrony praw i wolności w Polsce – przykłady

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Inne instytucje powołane do ochrony praw i wolności w Polsce

Urząd Ochrony Danych Osobowych – UODO

Prawo do wystąpienia do prezesa UODO przysługuje każdemu w związku z konstytucyjnym prawem do ochrony danych osobowych (art. 51), które jest kategorią prawną związaną z prawem do ochrony prywatności. Zostało ono rozszerzone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego z dnia 27 kwietnia 2016 roku. Dokument ten jest realizacją postanowień Karty praw podstawowych. Jego celem jest ochrona danych osobowych każdego obywatela Unii Europejskiej.

Logotyp Urzędu Ochrony Danych Osobowych
Źródło: dostępny w internecie: uodo.gov.pl [dostęp 28.11.2020 r.], tylko do użytku edukacyjnego.

Władze publiczne mają prawo do pozyskiwania, gromadzenia i udostępniania danych o jednostce, ale mogą to czynić tylko na podstawie ustawy i tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne w demokratycznym państwie prawnym.

W związku z tym **każdy ma prawo wglądu do dotyczących go urzędowych dokumentów** i zbiorów danych oraz może żądać sprostowania pomyłki lub usunięcia nieprawdziwych danych. Skarga do prezesa UODO może dotyczyć bezprawnego gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych przez osoby prawne i fizyczne, a także braku zgody na dostęp, wniesienia poprawki lub skreślenia przez uprawnione do tego organy.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)

Na mocy art. 76 Konstytucji RP władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami stosowanymi na rynku. Granice ochrony konsumenta wyznaczono w ustawie, gdzie określono, że prawo to jest zadaniem

władzy publicznej, jednostce zaś nie przysługuje prawo do roszczeń wobec władz publicznych w związku z nieprzestrzeganiem praw konsumenta. Nieprzestrzeganie tych praw nie może też być przyczyną złożenia skargi konstytucyjnej.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest instytucją publiczną, której głównym celem jest ochrona praw konsumentów. Ma on prawo podejmować działania przeciw praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, w tym prowadzić nadzór nad produktami i monitorować system kontroli wyrobów wprowadzanych do obrotu, a także inicjować badania towarów i usług wykonywane przez organizacje konsumenckie.

UOKiK powstał w 1996 r. (po reformie administracji centralnej) z przekształcenia Urzędu Antymonopolowego powołanego w 1990 r. Rozszerzono jednocześnie zakres jego kompetencji o ochronę interesów konsumentów. Prezesowi UOKiK podporządkowano urząd Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Prezes UOKiK jest centralnym organem administracji państwowej. Odpowiada bezpośrednio przed Prezesem Rady Ministrów. Powoływany jest przez premiera spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Do kompetencji Prezesa UOKiK należy kształtowanie polityki antymonopolowej oraz polityki ochrony konsumentów, m.in. przez prowadzenie postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Mogą się one zakończyć nakazem zaniechania kwestionowanych działań, nałożeniem kary pieniężnej, a także wszczęciem postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów. Prezes UOKiK może też nakazać wycofanie z rynku wyrobu stwarzającego zagrożenie.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Logo UOKiK

Źródło: licencja: CC BY-SA 3.0.

Rzecznik Praw Pacjenta

“ **Misja Biura Rzecznika Praw Pacjenta**

Misją Biura Rzecznika Praw Pacjenta jest podejmowanie skutecznych działań na rzecz ochrony praw pacjentów, zapewniających trwały wzrost stopnia przestrzegania praw pacjentów w Polsce i podnoszenie poziomu wiedzy o prawach pacjenta, a także stały rozwój zapewniający osiąganie satysfakcji klienta oraz umożliwiający ciągłe doskonalenie i korzystanie z potencjału pracowników.

Źródło: Misja Biura Rzecznika Praw Pacjenta, dostępny w internecie: rpp.gov.pl [dostęp 28.11.2020 r.].

Rzecznik Praw Pacjenta

Logo Rzecznika Praw Pacjenta

Źródło: dostępny w internecie: rpp.gov.pl [dostęp 28.11.2020 r.], tylko do użytku edukacyjnego.

Najważniejszymi prawami pacjenta chronionymi przez urząd Rzecznika Praw Pacjenta są prawa do: godności, intymności, poufności, informacji, dostępu do świadczeń i zdobyczy medycyny, kontaktu z bliskimi, umierania w godności.

Organizacje pozarządowe

W dziedzinie ochrony praw człowieka w Polsce kluczową rolę odgrywają ponadto organizacje pozarządowe.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

dane osobowe

w rozumieniu ustawy o danych osobowych to wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej

dane wrażliwe

szczególny rodzaj danych osobowych, których przetwarzanie naruszyłoby intymność ich właściciela, mogłoby go narazić na dyskryminację lub ośmieszenie; dotyczą takich sfer jak poglądy polityczne, seksualność, przekonania religijne i światopoglądowe czy zdrowie

konsument

w kodeksie cywilnym został zdefiniowany jako „osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową”

organizacje pozarządowe

wszystkie podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku

władze publiczne

instytucje państwowe lub samorządowe oraz inne instytucje, jeżeli wykonują funkcje władzy publicznej w wyniku powierzenia czy przekazania im tych funkcji przez organ władzy państwowej lub samorządowej; wykonywanie władzy publicznej dotyczy wszelkich form działalności państwa, samorządu terytorialnego i innych instytucji publicznych, które obejmują bardzo zróżnicowane formy aktywności

Gra interaktywna

Polecenie 1

Rozwiąż interaktywny quiz i sprawdź swoją wiedzę. Zaznacz poprawną odpowiedź w każdym z pytań.

Test

Sprawdź swoją wiedzę o instytucjach powołanych do ochrony praw i wolności w Polsce

Poziom
trudności:

łatwy

Limit czasu:

7 min

Twój ostatni
wynik:

-

Uruchom

Ćwiczenie 1

Ułóż pytanie quizowe dotyczące tematu lekcji i daj je do rozwiązania innym uczniom.

Question: ...

- a. ...
- b. ...
- c. ...
- d. ...

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zaznacz stwierdzenie nieprawdziwe.

☐

Władze publiczne mają prawo do pozyskiwania, gromadzenia i udostępniania danych o jednostce w nieograniczonym zakresie wynikającym z konstytucji.

☐

Prawo do wystąpienia do prezesa UODO przysługuje każdemu w związku z konstytucyjnym prawem do ochrony danych osobowych.

☐

Skarga do prezesa UODO może dotyczyć braku zgody na skasowanie danych z bazy prowadzonej przez osobę fizyczną.

☐

Każdy obywatel ma prawo wglądu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych.

Ćwiczenie 2

Zdecyduj, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Prawo do wystąpienia do UODO przysługuje każdemu obywatelowi.	☐	☐
Jednostce przysługuje prawo do roszczeń wobec władz publicznych w związku z nieprzestrzeganiem praw konsumenta.	☐	☐
UOKiK powstał w roku 1989 w związku z transformacją ustrojową.	☐	☐
W Polsce za ochronę praw człowieka odpowiadają wyłącznie organy rządowe.	☐	☐

Ćwiczenie 3

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj polecenie.

Joanna K. wyjechała z mężem i synem na wakacje na Mazury. Kiedy próbowała wypożyczyć łódkę, by cały dzień popływać z rodziną, poproszono ją o pozostawienie dowodu osobistego, który miał być gwarancją zwrotu wypożyczonej łódki. Obawiając się o swoje dane osobowe, Joanna K. odmówiła. Wówczas właściciel wypożyczalni oświadczył, że należy zrobić kserokopię dowodu dla zabezpieczenia ewentualnych roszczeń z tytułu uszkodzenia sprzętu.

Źródło: opracowanie własne.

Rozstrzygnij, czy w opisanej sytuacji właściciel wypożyczalni sprzętu wodnego postąpił zgodnie z konstytucyjnym prawem do ochrony danych osobowych.

Rozstrzygnięcie:

tak

Uzasadnienie:

Ćwiczenie 4

Zapoznaj się z tekstami źródłowymi i wykonaj polecenie.

Źródło I

“(…)

Art. 9.

1. Prezes (...) jest powoływany i odwoływany przez Sejm na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

Źródło II

“(…)

Art. 12.

§ 1. (...) Prezes (...) jest powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (...) spośród 5 kandydatów wybranych przez Zgromadzenie Ogólne (...).

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

Źródło III

“(…)

Art. 34.

3. Prezesa (...) powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej za zgodą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

Zdecyduj, który fragment dotyczy wyboru Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Wpisz właściwy numer artykułu.

Ćwiczenie 5

Zapoznaj się z wykresem i wykonaj polecenie.

Oceny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Label : dobra

Value : 37%

Label : zła

Value : 15%

Label : trudno powiedzieć

Value : 48%

Oprac. na podst.: *Oceny instytucji publicznych*, Komunikat z badań CBOS, 128/2012, cbos.pl [dostęp: 25.07.2020].

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wyjaśnij, jak działalność Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oceniają respondenci, którzy mają wyrobione zdanie na temat tej instytucji. W swojej odpowiedzi odwołaj się do właściwych danych.

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj polecenie.

“ *Dane osobowe zwykle i wrażliwe* ”

RODO nie definiuje wprost pojęcia wrażliwych (sensytywnych) danych osobowych, jednak w przepisach, dotyczących zasad przetwarzania danych, znaleźć można art. 9, w którym wymieniono informacje podlegające szczególnej ochronie i określono zasady tej ochrony. (...)

Ich przetwarzanie mogłoby w znacznym stopniu naruszyć intymność ich właściciela, narazić go na dyskryminację lub ośmieszyć ze względu na sfery życia, których dotyczą.

Źródło: *Dane osobowe zwykle i wrażliwe*, 6.06.2019 r., dostępny w internecie: poradnikprzedsiębiorcy.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

Spośród podanych wybierz tzw. dane wrażliwe.

☐ dane genetyczne

☐ poglądy polityczne

☐ seksualność

☐ pochodzenie rasowe

☐ przekonania religijne

☐ grupa krwi

☐ imię i nazwisko

☐ dane biometryczne

☐ NIP☐ adres zamieszkania☐ PESEL

Ćwiczenie 7

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj polecenie.

((Elżbieta Rutkowska

Pierwszy ukarany za prepaidy. Plus zapłaci za blokowanie nadwyżek z kart przedpłaconych

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ogłosił wczoraj decyzję o nałożeniu 20,43 mln zł kary na Polkomtel – należącego do Cyfrowego Polsatu operatora sieci Plus – za to, że użytkownikom kart przedpłaconych (prepaid) nie oddaje pieniędzy, których po wygaśnięciu ważności konta nie mogą wykorzystać na połączenia. Regulator nakazał zaniechanie tej praktyki.

Źródło: Elżbieta Rutkowska, *Pierwszy ukarany za prepaidy. Plus zapłaci za blokowanie nadwyżek z kart przedpłaconych*, 11.02.2020 r., dostępny w internecie: serwisy.gazetaprawna.pl [dostęp 29.07.2020 r.].

Oceń znaczenie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dla obywatela.

Ćwiczenie 8

Zapoznaj się z wykresem i wykonaj polecenie.

Liczba spraw przekazanych ze względu na brak prawnej legitymacji do podejmowania działań

rok : 2014

liczba_spraw : 711

rok : 2015

liczba_spraw : 722

rok : 2016

liczba_spraw : 566

rok : 2017

liczba_spraw : 247

rok : 2018

liczba_spraw : 381

Oprac. na podst.: Rzecznik Praw Pacjenta, *Sprawozdanie za 2018 rok*, rpp.gov.pl [dostęp: 29.07.2020].

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Oceń wiedzę pacjentów na temat działalności rzecznika praw pacjenta w latach 2014–2018.

Odwołaj się do właściwych danych z wykresu.

Dla nauczyciela

Autorka: Anna Wąsiel-Alberska

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Instytucje powołane do ochrony praw i wolności w Polsce

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

III. Organy władzy publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Uczeń:

10) przedstawia strukturę sądownictwa powszechnego i administracyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zadania Sądu Najwyższego; uzasadnia potrzebę niezależności sądów i niezawisłości sędziów;

11) przedstawia kompetencje Najwyższej Izby Kontroli, Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Stanu i prokuratury w Rzeczypospolitej Polskiej; uzasadnia znaczenie tych instytucji dla funkcjonowania państwa prawa.

Zakres rozszerzony

X. Kontrola władzy.

Uczeń:

7) wykazuje rolę Krajowej Rady Sądownictwa i Sądu Najwyższego w Rzeczypospolitej Polskiej; przedstawia strukturę Sądu Najwyższego;

8) wyjaśnia rolę sądownictwa administracyjnego w kontroli decyzji władz; przedstawia strukturę Naczelnego Sądu Administracyjnego i jego rolę w Rzeczypospolitej Polskiej;

9) wykazuje znaczenie sądownictwa konstytucyjnego dla państwa prawa; przedstawia działania Trybunału Konstytucyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej, odwołując się do przykładów rozstrzygniętych przez niego spraw.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;

- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia, czym są organy kontroli prawa w polskiej konstytucji;
- ocenia znaczenie niezależnego sądownictwa dla poszanowania praw i wolności obywatelskich;
- charakteryzuje wpływ organizacji pozarządowych na budowę społeczeństwa obywatelskiego.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- burza mózgów;
- praca w grupach;
- analiza tekstu źródłowego;
- dyskusja.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna

1. Uczniowie proszeni są o przypomnienie, czym są organy kontroli prawa, oraz o wymienienie instytucji chroniących prawa obywatelskie w Polsce.
2. Definicja organów kontroli budowana z wykorzystaniem burzy mózgów zostaje zapisana na tablicy.

3. Przedstawienie tematu i celów lekcji.

Faza realizacyjna

1. Na tablicy powstaje mapa myśli, która przedstawia najważniejsze instytucje państwowe chroniące prawa obywatelskie. Druga mapa myśli powinna zawierać nazwy najważniejszych organizacji pozarządowych.
2. Uczniowie zostają podzieleni na grupy. Każda z nich, opierając się na tekstach konstytucji, ustaw lub statucie organizacji, przygotowuje informacje na temat ich celów i działania.
3. Każda grupa prezentuje swoją organizację pozarządową lub organ kontroli państwa.

Faza podsumowująca

1. Uczniowie pytani są o odniesienie i ocenę znaczenia organizacji pozarządowych dla budowy społeczeństwa obywatelskiego. Na tablicy zostają wypisane najważniejsze cechy społeczeństwa obywatelskiego, które mogą być kształtowane przez organizacje pozarządowe.
2. Wybrana lub chętna osoba podsumowuje dyskusję, budując własną ocenę na podstawie uzasadnień reszty klasy.
3. Uczniowie wykonują ćwiczenia z sekcji „Sprawdź się”.

Praca domowa:

Scharakteryzuj jedną organizację pozarządową monitorującą prawa obywatelskie w Polsce i jeden konstytucyjny organ kontroli prawa.

Materiały pomocnicze:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., sejm.gov.pl.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 lipca 2020 r. Sygn. akt K 4/19, Dz.U. 2020, poz. 1336, sejm.gov.pl.

Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz.U. 2019, poz. 2122), lexlege.pl.

Rozporządzenie 2016/679 (RODO) i akty towarzyszące, isap.sejm.gov.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Może zostać wykorzystane jako podsumowanie pracy uczniów w grupach.